

Toimittajayhteistyökokous, Kanta-palvelut

Aika	ke 8.5.2024 klo 9–12
Paikka	Teams
Osallistujat	Kutsutut

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Laura Klemetti (Kela) avasi kokouksen.

Kokouksen avauksessa esiteltiin kokouksen asialista. Kokouksen avauksen yhteydessä kerrottiin tiedoksi validointipalvelun käyttäjätunnusten aktivoinnissa ilmenneestä virheestä sekä THL:n julkaisemista toimintakykyyn liittyvistä dokumenteista ja tiedotteista (linkit asialistan kohdassa 9).

Esitysmateriaali: [Toimittajayhteistyökokous alkuinfo 8.5.2024 \(kanta.fi\)](#)

2. Ajankohtaista DVV:llä, Jari Pirinen /DVV

Esitysmateriaali: [Ajankohtaista DVV:llä 8.5.2024 \(kanta.fi\)](#)

Tuotepäällikkö Jari Pirinen (DVV) kertoi varmenteisiin liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Sote-korttien uuden sirun käyttöönotto on viivästynyt merkittävästi, Tämänhetkinen arvio käyttöönotolle on vuoden 2024 loppupuolella. Uusi DigiSign-versio (4.3.0) odottaa siru-uudistuksen edistymistä.

Kortinlukijakilpailutuksen voitti Atostek Oy. Atostek ID on asiakkaiden saatavilla arviolta 08/2024. DigiSign käytettävissä vähintään 31.12.2024 asti. Kortinlukijaohjelmistomuutoksesta järjestetään infotilaisuus ti 14.5.2024 klo 9. Ilmoittautuminen: <https://www.lyyti.fi/reg/kortinlukijaohjelmisto-052024>

DVV:n Sähköinen leima -palvelua on otettu hyvin käyttöön.

Kysymys 1: Tuleehan Atostek ID:hen tuki Citrix:lle?

Vastaus: Kyllä tulee.

Kysymys 2 (Mika Lindroos): Mltä tapahtui luvutulle vuoden siirtymäajalle?

Vastaus: Siirtymäajaksi oli alun perin suunniteltu vuotta 2024 (tammikuu-joulukuu), sisältäen uudelle tuotteelle tehtävän kehitystyön. Koska kilpailutus viivästyi DVV:stä johtumattomista syistä, ei koko vuoden mittainen siirtymäaika tule näillä näkymin toteutumaan. Olemme aiemmin viestineet että pyrimme takaamaan vähintään puoli vuotta reaalista siirtymäaikaa. Tällä hetkellä DVV:n DigiSign-sopimus Fujitsun kanssa on virallisesti voimassa 31.12.2024 asti, mutta käymme Fujitsun

kanssa keskusteluita tämän pidentämisestä. Tiedotamme asiakkaitamme jos tai kun siirtymäaika pitenee nykyisestä.

Kysymys 3 (Katri Yli-Kovero): Onko kortinlukijaohjelman määrittelyt julkaistu, jos on niin saako näistä myös linkin keskusteluun?

Vastaus / Jari Pirinen (DVV): Atostek ID:n asennus-, käyttö- ja integraatio-ohjeet julkaistaan elokuuhun mennessä. Järjestämme myös koulutustilaisuuksia, joissa käydään läpi Atostek ID:n käyttöönottoa ja rajapintojen integroimista sovelluksiin ja tietojärjestelmiin. Näistä kerrotaan tarkemmin ensi viikon infotilaisuudessa.

Kysymys 4 (Hannele Lindeman): Tuleeko kortinlukijaohjelmasta mobiiliin saatava versio?

Vastaus / Jari Pirinen (DVV): Asiasta kerrotaan ensi viikon infossa tarkemmin. Kilpailutuksessa on haettu työpöytä- ja mobiiliversioita (työpöytäversiot Linux, Windows ja Mac, mobiiliversiot android ja iOS). Kilpailutuksen voittanut Atostek ID sisältää molemmat. Ensimmäisessä vaiheessa otetaan käyttöön työpöytäversio, mobiiliversion käyttöönotto tulee vuoden 2025 aikana.

Kysymys 4 (Mikael Myhrberg): Onko Atostek ID:ssä samanlainen SCS-palvelu kuin DigiSign:ssä?

Vastaus / Jari Pirinen (DVV): Kyllä. Tavoitteena on, että DigiSignin keskeiset rajapinnat ovat tuettuina myös Atostek ID:ssä, mukaan lukien SCS.

Kysymys 5 (Mikael Rinnetmäki): Onko jokin syy sille, että Kanta-tiedot on rajattu "sähköisen leiman" ulkopuolelle?

Vastaus / Jari Pirinen (DVV): Ei ole DVV:n puolesta syytä tälle. Kanta-palveluissa käytettävien allekirjoitusten tekniset määrytykset tuotetaan Kelan toimesta, joten heidän pitäisi muuttaa niitä mikäli haluttaisiin sallia myös DVV:n sähköinen leima. Sähköinen leima on läheistä sukua nykyisin Kanta-palveluissa käytettäville järjestelmäallekirjoitusvarmenteille, mutta eivät ole täysin identtiset. Käymme varmasti vielä tästä keskustelua Kelan kanssa, mikäli kiinnostusta DVV:n Leimapalvelun käyttöön löytyy myös Sote-sektorilta. Lisätietoja DVV:n Leimapalvelusta: <https://dvv.fi/leimapalvelu>

3. Sote-kirjaamisosaamisen kehittämisen kansallinen tuki, Maija Vakkuri ja Helmi Salvola / THL

Esitysmateriaali: [Sote-kirjaamisosaamisen kehittämisen kansallinen tuki \(kanta.fi\)](https://kanta.fi/sote-kirjaamisosaamisen-kehittamisen-kansallinen-tuki)

Erikoissuunnittelija Maija Vakkuri (THL) ja erikoissuunnittelija Helmi Salvola (THL) kertoivat sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen kansallisesta tuesta.

Kysymys 1 (Pirkko Kortekangas): Termeta haastaa. Voisiko siitä pitää toimittajälhtöisen koulutustilaisuuden?

Vastaus / Helmi Salvola (THL): Kiitos kommentista, otan tämän toiveen meille talteen!

8.5.2024

Kommentti 1 (Marjo Orava): Meille tänne Hyviin tulee tosi paljon kysymyksiä kirjaamisesta. Eikä me oikein voida muuta, kun ohjata kysymään teiltä. Kokosin Mentiin nyt muutamia yleisimpiä tilanteita, mitkä askarruttavat kentällä.

4. Määrittysten voimassaoloaikoihin liittyvän prosessin esittely /Kela & THL

Esitysmateriaali: [Määrittysten voimassaoloaikoihin liittyvän prosessin esittely \(kanta.fi\)](#)

Sertifiointivastaava Hanna Varis (Kela) kertoi määrittämissä voimassaolotietojen määrittelytyöstä. Voimassaolotietoina määrittämissä on jatkossa 'Voimassa sertifioinnissa' - ja 'Voimassa tuotantokäytössä' - päivämäärät. Tiedot on päivitetty kanta.fi-sivustolla oleviin määrittelyihin 04/2024 aikana.

Kysymys 1 (Jari Lehtonen): Onko tietomäärittysten voimassaolotiedot (versiot) myös mukana toimintamallissa?

Vastaus / Juha Mykkänen (THL): Ei ainakaan vielä, vaan tämä koskee esim. vaatimusmäärittelydokumentteja - esimerkiksi sosiaalihuollon tietomäärittämissä ja koodistoissa on omia versiointi- ja voimassaolokäytäntöjään.

5. Ajankohtaisia tiedonhallinnan 2024 määräyksistä ja muista aiheista / THL

Esitysmateriaali: [Ajankohtaisia tiedonhallinnan 2024 määräyksistä ja muista aiheista \(kanta.fi\)](#)

Johtava asiantuntija Juha Mykkänen (THL) kertoi esityksessään 05/2024 julkaistuista Tiedonhallinnan määräyksistä (määräys 4/2024, määräys 5/2024) koskien tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten luokittelua, sertifiointia ja olennaisia vaatimuksia.

Kysymys 1 (Ari Jansen): Pystytäänkö tässä vaiheessa ennakoimaan millään tavoin, tuleeko EHDS vaikuttamaan näihin THL:n määräyksiin tulevaisuudessa ja mihin suuntaan?

Vastaus / Juha Mykkänen (THL): EHDS tulee vaikuttamaan määräyksiin sitten kun tulee voimaan - kansallinen laki ja myös alemman tason säädökset on harmonisoitava EU-asetuksen kanssa.

Kysymys 2 (Kari Heinonen): Ehkä kysymys pitäisi muotoilla sisältämään myös "core-EHDS":n ympärille jo nyt toimivat monilukuiset, konkreettisemmat yhteentoimivuuden EU-projektit?

Vastaus / Juha Mykkänen (THL): Kyllä, EU:ssa on käynnissä monia "X" projekteja sekä yhteentoimivuuden että EHDS:n toimeenpanon valmistelun ympärillä. Suomalaisia toimijoita on useissa (mutta ei kaikissa) projekteissa mukana.

Kysymys 3 (Kari Heinonen): Onko Kanta-kehityksellä omaa edustusta eIDAS ja/tai EUDI Wallet kontekstissa? Tosin tällä hetkellä ainut terveystietoja suoraan sivuava pilottiprojekti on POTENTIALin eResepti, jossa Suomi ei muistaakseni tainnut varsinaisesti olla mukana?

Kommentti (Mikael Rinnetmäki): Joidenkin yritysten näkökulmasta olisi tervetullutta, että noihin asioihin pyritäisiin reagoimaan Suomessa ajoissa ja jopa etukenossa. Yritys voi saada kilpailuetua siitä, että pystyy osoittamaan, että järjestelmä on jo ollut käytössä EHDS:n vaatimusten mukaisesti, silloin kun EHDS tulee kaikille velvoittavaksi. Ei tietenkään koske kaikkia. Jotkut odottavat mieluummin viimeisintä takarajaa. Ehkä parasta olisi, että tehdään omat määräykset ajoissa ja asetetaan pitkät siirtymäajat?

Vastaus / Juha Mykkänen (THL): Kyllä, ennakointi on tärkeää. EU-tason vaatimusten monista yksityiskohdista ei kuitenkaan vielä ole kovin tarkkaa tietoa.

Kommentti (Kari Heinonen): Oma kaksisenttiseni. Etukeno ja ennakointi - iso kyllä. Omat speksit - no jaa, "depends". Pitkät siirtymäajat - ehkä ei. Kanta-kokonaisuudesta kun on löydettävissä aivan liian monta varoittavaa esimerkkiä siitä, miten määrittelyjen muutokset eivät konkretisoidu ajattelussa aikataulussa ja takaraja "ei aikuisen oikeasti pidä" vaikka (koska ?) on (liian) kaukana tulevaisuudessa.

Kommentti (Ari Jansen): Olisi hyvä, että viranomaisten ja kentän toimijoiden välillä olisi jonkinlainen yhteinen foorumi, jossa käsiteltäisiin näitä EU-tasolta tulevia säädöksiä ja sitä kautta "autettaisiin" toinen toisiamme näiden haltuunotossa. Useimmat näistä säädöksistä on Suomessa ministeriörajatkin ylittäviä jolloin ne muodostuvat esim. järjestelmätoimittajille varsin haasteellisiksi haltuunotettavaksi. (EHDS, NIS2 jne.)

Pohdin, että tähän voisi saada STM:n ohella jopa TEM:n tukea, jos tällä voitaisiin luoda entistä enemmän ohjelmistovientiä muualle unioniin.

6. Tietojärjestelmien valvonnan periaatteet, Arttu Malava / Valvira

Lakimies Arttu Malava (Valvira) kertoi tietojärjestelmien valvontaan liittyvistä periaatteista.

Ei kysymyksiä/kommentteja.

7. Järjestelmätoimittajien sähköisen asioinnin kehittäminen Kanta-palveluissa, Laura Klemetti /Kela

Esitysmateriaali: [Sähköinen asiointi Kanta-palvelujen kanssa – Tietojärjestelmätoimittaja-asiakkaat \(kanta.fi\)](#)

Liiketoiminnan asiantuntija Laura Klemetti (Kela) kertoi Kanta-palveluissa tapahtuvasta järjestelmätoimittajien sähköisen asioinnin kehittämisestä. Kehittämiskohteina on Kelassa edistetty

8.5.2024

uuden yhteistestauksen testausalustaa (Testain-palvelu) sekä Kanta Ekstranet -asiointipalvelun järjestelmätoimittajaosiota.

Kysymys 1 (Pasi Heikkinen): Miten käy Kumppanit-työtilan ns. vanhalle datalle eli siirretäänkö niitä Testain-palveluun ollenkaan? Jos ei, niin miten pitkään säilyy pääsy\lukuoikeus niihin?

Vastaus / Laura Klemetti (Kela): Asia on meillä vielä pohdittavana, kerromme syksyllä tarkemmin.

8. Hyvinvointitietojen luovuttaminen sote-ammattilaisille & Potilastiedon arkiston tietojen luovuttaminen hyvinvointisovelluksille tilannekatsaus, Saija Siivonen / Kela

Esitysmateriaali: [Kanta-palvelujen rajapintoja: Hyvinvointitiedot sote-ammattilaisille ja Potilastietojen luovutus hyvinvointisovelluksille \(kanta.fi\)](#)

Liiketoiminnan asiantuntija Saija Siivonen (Kela) kertoi esityksessään Kanta-palvelujen rajapinnoista, jotka mahdollistavat kansalaisen Omatietovarantoon tallentamien hyvinvointitietojen luovuttamisen sote-ammattilaisille sekä potilastietojen luovutuksen hyvinvointisovelluksille.

Kysymys 1 (Mikael Rinnetmäki): Tietosisältöjen kehittämisessä korostuvat nyt ilmeisesti hyvinvointialueiden tarpeet. Onko esimerkiksi yksityisen puolen palveluntarjoajia tai muita toimijoita pyritty lähestymään asian tiimoilta?

Vastaus / Saija Siivonen (Kela): Tällä hetkellä ollaan keskitytty alueiden tarpeisiin, mutta tarkoitus on käydä keskusteluja myös yksityisten palvelunantajien kanssa.

Kommentti (Anita van Gils): Mielestäni on aika metka tuo ajatusmalli, että potilaalla on oma rekisteri. Mikähän se mahtaa olla, jos julkisella ei koskaan asioi.

Vastaus / Juha Mykkänen (THL): Esimerkkikuva taisi olla sellaisesta tilanteesta, jossa hyvinvointisovellus on osa palvelunantajan tarjoamia digipalveluja (jolloin "oma rekisteri" viittaa palvelunantajan asiakastietojen rekisteriin).

Jatkovastaus 1 / Saija Siivonen (Kela): Juuri näin. Hyvä kehitysehdotus selventää tuo kuvaan tarkemmin.

Jatkovastaus 2 / Sole Salmijärvi (Kela): Tässä ajatuksena oli, että sote-toimijan digitaalinen asiantuntijapalvelu voisi näyttää asiakkaalle sekä omasta rekisteristä löytyvää tietoa (kuten nykyisin) ja myös Kanta-palveluista haettua muiden rekisterinpitäjien tietoa.

Kysymys 3 (Kari Heinonen): Mutta ymmärtääkseni eihän "digitaalinen asiantuntijapalvelu" ole synonyymi "hyvinvointisovellukselle", vai onko?

Vastaus / Saija Siivonen (Kela): Ei ole synonyymi. Hyvinvointisovellus voi kuitenkin olla osa palvelunantajan digitaalista asiantuntijapalvelua.

Jatkovastaus / Minna Linsamo (THL): Asiointipalvelu ei ole synonyymi hyvinvointisovellukselle. Asiointipalvelu voi täyttää muiden profiilien vaatimuksia, kuten hyvinvointisovelluksen, jos se käyttää asiakastietoja Kanta-palvelusta.

9. Muut sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset asiat

Tiedoksi kerrottiin, että THL on julkaissut toimintakykyyn liittyen seuraavat dokumentit ja tiedotteet:

- Toimintakykytiedon Kirjaamisopas: [Kirjaamisopas: Toimintakyky \(yhteistyötilat.fi\)](#)
- Viesti kirjaamisoppaan julkaisusta: [Ajankohtaista - Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla - THL](#) ja [Ajankohtaista, 2024 - Toimintakyky - THL](#)
- Tietorakenteiden dokumentit: [Voimassa oleva dokumentaatio - Toimintakykytiedon tietomalli - Oma työpöytä \(yhteistyötilat.fi\)](#)

Tietorakenteiden FHIR toteutusta koskeva uutinen: [Toimintakykytietorakenteet toteutetaan FHIR-standardilla - THL](#) Esitysmateriaalit: [Sote -koodistojen hyödyntämisen perusvaatimukset](#) & [Ajanvarauksen määrittysten kommentointi](#)

10. Reseptin tilannekatsaus, Kirsi Vainio / Kela

Esitysmateriaalit: [Reseptin tilannekatsaus 8.5.2024 \(kanta.fi\)](#)

Reseptin tuoteomistaja Kirsi Vainio kertoi Resepti-palvelun ajankohtaisina asioina mm. Kanta-lääkityslistan toiminnallisista määrittelyistä, Reseptin määrittelyjen voimassaolotiedoista sekä tuotannonhavainnoista.

Lisäksi kerrottiin tiedoksi toimittajille, että lääkitys on Kanta-palvelujen teemana Sote ATK-päivillä Kannan osastolla D40 ke 28.5. klo 11-14.

Kysymys 1 (Kari Heinonen): Eli edelleen nimenomaan puhutaan kirjaimellisesti VNR-numerosta? Vaikka (ainakin teoriassa) Lääketietokanta voi määrittelyjensä mukaisesti sisältää muullakin pääävaimella (ns. "kela ID") varustettuja lääkepakkauksia.

Vastaus / Kirsi Vainio (Kela): Kyllä, VNR-numerosta

Jatkokysymys (Kari Heinonen): Mikä siis tuona tietona annetaan jos LTK eksplisiittisesti indikoi ao. lipulla, ettei tunnisteta ole VNR? Syystä tai toisesta tämä "vika" suhteessa LTK:hon tuntuu säilyvän määrittelyissä vuodesta toiseen.

LTK:ssa pakkauksella on erikseen kentät "Tunnuksen tyyppi" (1=VNR, 0=muu) ja "Yksilöintitunnus". Nyt kuitenkin reseptin speksissä ohjeistetaan kirjaimellisesti vain VNR:n omaavat tapaukset ja näille "muu tunnus" pakkauksille <ei saa> antaa <mitään> tunnistetta (ilmeisesti koska tunnuksen tyyppi ei ole paikkaa) vaikka se LTK:ssa olisikin tarjolla.

Vastaus / Kirsi Vainio (Kela): Myyntiluvallisilla lääkkeillä tunniste on aina VNR. Muilla valmisteilla (määräaikaiset erityislupavalmisteet, perusvoiteet, kliiniset ravintovalmisteet) tunniste ei ole VNR, vaan muu. Muilla kuin VNR-numerollisilla valmisteilla ei vielä LTK:hen tuotenumeroa sähköiselle reseptille, sähköisen reseptin määrittelyjen alkuaikoina (2007 tietämillä) ajateltiin, että muu numerointi ei ole riittävän yksilöllinen ja pysyvä, myöskin eri tahot käyttivät tuolloin eri numeroiteja.

Kysymys 2 (Katri Yli-Kovero): Edellisessä palaverissa oli puhetta erityisluvallisten lääkkeiden siirtämisestä sähköiseen reseptiin, onko tästä jotain päivitettävää?

Vastaus / Kirsi Vainio (Kela): Nyt on tulevissa määrittelyissä vaatimus 3.4. Kulutukseen luovuttamiseen haettavan erityisluvan vaativat potilaskohtaiset erityislupavalmisteet määrätään toistaiseksi sähköisenä tai paperisena. Eli toistaiseksi mennään näin ja vaiheessa 3 voi tehdä sähköisenä, Fimea sähköistää prosessiaan omassa aikataulussa.

Kysymys 3 (Pirkko Kortekangas): Onko se käytettävyyden kannalta järkevää, että ei saa käyttää desimaalilukua? Yritän siis kysyä, onko value coden määrittely asia, jolle kukaan tai mikään taho ei voi tehdä mitään?

Vastaus / Kirsi Vainio (Kela): Jos on esim. 1,1 niin käyttäjän voi olla ehkä hankalampi hahmottaa aikaa kuin että olisi vaikka 13 kuukautta.

11. Potilastiedon arkiston tilannekatsaus, Sole Salmijärvi /Kela

Esitysmateriaali: [Potilastiedon arkiston tilannekatsaus 8.5.2024 \(kanta.fi\)](https://kanta.fi/potilastiedon-arkiston-tilannekatsaus-8.5.2024)

Potilastiedon arkiston tuoteomistaja Sole Salmijärvi kertoi Potilastiedon arkiston ajankohtaisina asioina mm. tuotannon versioista, arkiston asiakastesti- ja tuotannonkuvaympäristöistä, määrittelyistä ja niiden voimassaolotiedoista sekä Kelan todistuksiin ja lausuntoihin liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Kommentti / Hanna Malinen (Kela): Kanta-palvelut on ATK päivillä ständi D40. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ajanvaraus teemana tiistaina 28.5. klo 14–16.30. Paikalla silloin asiantuntijoita myös THL:stä. Tervetuloa keskustelemaan!

Kysymys 1 (Pirkko Kortekangas): Onko poliisin sähköisen ilmoituksen vastaanottokyvyn aikatauluista mitään tietoa?

Vastaus / Tiina Rauhala (Kela): Poliisilla on suunnitelmissa lähivuosina tehdä liittyminen Kannan Kysely- ja välityspalveluun, ei vielä tarkempaa aikataulua tiedossa.

12. Seulontatutkimuksien tallennus Kantaan, Milja Keinänen / Kela

Esitysmateriaalit: [Seulontatutkimuksien tallentaminen Kantaan_toimittajayhteistyökokous 8.5.2024](#)

Liiketoiminnan asiantuntija Milja Keinänen (Kela) kertoi seulontatutkimuksien tallennuksesta Kantaan. Asiakastietolaki määrittelee takarajat Kanta-tallennuksille, laboratorioseulontatulosten tallennus 1.10.2026 mennessä ja seulontatutkimuksien kuvat 1.10.2029 mennessä.

Kysymys 1 (Pirkko Kortekangas): Käyttöoikeusasetus toteaa seulontapalvelun tiedonsaantioikeudesta asioita. Miten Kanta-haussa seulontatutkimus erotetaan ko. näkymän muista tutkimuksista? Pitäisi keksiä tapa, jolla Kanta-haku tehdään vain niin, että saa vain seulonnan tiedot.

Vastaus /Sole Salmijärvi (Kela): Seulontatutkimuksilla voi jatkossa olla omat koodit, jolloin laboratorioseulonnat pystytään yksilöimään omilla tutkimuskoodeilla.

Muut asiat

Kohdassa Muut asiat ei ollut käsiteltäviä asioita.

Seuraava kokous

Seuraava toimittajayhteistyökokous järjestetään ke 18.9.2024 klo 9–12, tilaisuus kanta.fi-tapahtumakalenterilla [Toimittajayhteistyökokous - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#).